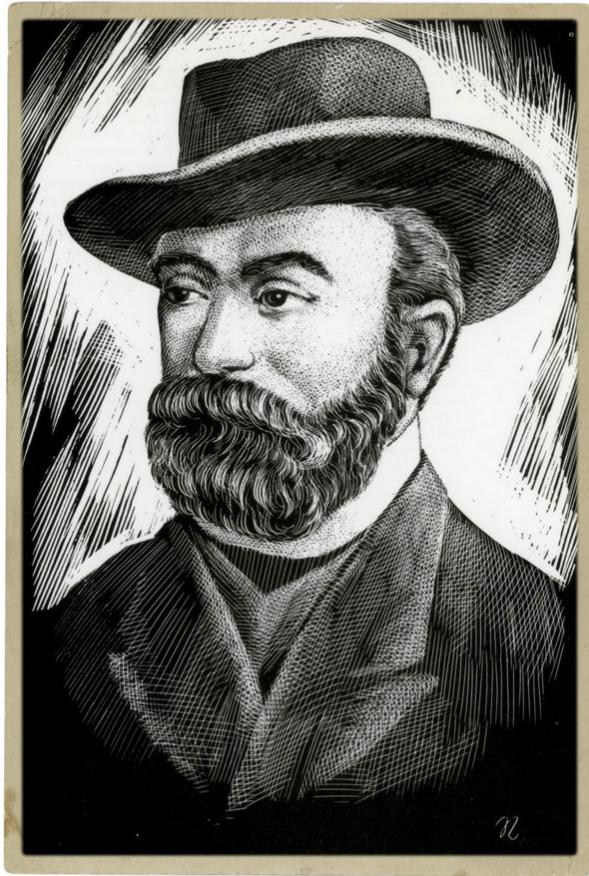

Γεώργιος Βιζυηνός (1849-1896): Μια αλαφροίσκιωτη μορφή των ελληνικών γραμμάτων (Στέλιος Κούκος)

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

Γεώργιος Βιζυηνός (1849-1896), μια αλαφροίσκιωτη μορφή των ελληνικών γραμμάτων. Μήπως όμως όλοι οι άνθρωποι που ασχολούνται με τις τέχνες και τα γράμματα δεν είναι λίγο πολύ αλαφροίσκιωτοι; Μόνο που ανάμεσα σ' αυτούς κάποιοι είναι πιο αλαφροίσκιωτοι και κάποιοι ιδιαίτερα ευαίσθητοι και πιο πονεμένοι. Όπως ο ποιητής, ο πεζογράφος, ο φιλόσοφος μας Γεώργιος Μιχαηλίδης ο Βιζυηνός (1849-1896). Τι ξεχωριστή περίπτωση αυτός ο θρακιώτης λογοτέχνης!

Η δική του γραφή, τα γραψίματά του και τα έργα του μοιάζουν να είναι από τα πιο αλαφροπάτητα της ελληνικής γραμματείας. Και από την άλλη μεριά, από τα πιο βαριά (με την έννοια της λογοτεχνικής ευστοχίας).

Παρ' όλα αυτά, πέρασαν πολλά χρόνια για να πάρει ή να του δώσουν τη θέση που του αξίζει ανάμεσα στους λοιπούς ομοτέχνους του (παρόλο που υπήρξε πρωτοπόρος ανοίγοντας δρόμους στα γράμματά μας). Σχεδόν πρόσφατα έγινε αυτό, ενώ θα 'πρεπε να θεωρείται από καιρό από τους πρώτους των πρώτων. Γιατί τέτοια αμηχανία και αστοχία, για να μην πούμε τίποτα χειρότερο;

Στις επίσημες λογοτεχνικές και φιλολογικές συντροφίες και πιάτσες δεν υπήρχαν ιδιαίτερες αναφορές στο έργο του. Ίσως να τον έκαψε κι αυτόν η κατάταξή του στην ηθογραφία. Όπως και στην περίπτωση του Παπαδιαμάντη, έμοιαζε σαν να τον είχαν τοποθετήσει στην κατηγορία της λαογραφίας. Αν για παράδειγμα ο Βιζυηνός έγραψε για τους έρωτες νεαρών δεσποινίδων της Εσπερίας, όπου σπούδασε, θα ήταν εν πρώτοις συγγραφέας, ακόμη και κοσμοπολίτης. Τώρα, επειδή γράφει για αυτά που έζησε στην πατρίδα του, χωριάτικα ούτως ειπείν πράγματα, είναι ηθογράφος... και όχι μεγάλος συγγραφέας ή λογοτέχνης.

Τα λίγα πεζογραφικά του έργα, όπου στην ουσία διαπρέπει και σκίζει, μας κάνουν να μετράμε τη ζωή του, την ύπαρξή του να κρατά όσο βαστά το ταξίδι μέσα στα

κείμενά του. Αυτό όμως είναι και το μόνο ταξίδι μας στον κόσμο Γεώργιος Βιζυηνός.

Αναπινέουμε την ύπαρξή του μέσα σ' αυτά τα διηγήματα, τα οποία είναι πλατιά και εγκάρδια, χωρίς να τους λείπει η απαραίτητη ποιητική θλίψη που θα πρέπει να περιέχει κάθε έργο ενός εξόριστου αλλά και ορφανού στην περίπτωσή μας ταξιδευτή... Πάντα όμως ευρύχωρα και άνετα. Κυκλοφορούμε εντός τους αναζητώντας να ψηλαφίσουμε το πρόσωπο του οικοδεσπότη τους, του θρακιώτη Γεώργιου Μιχαηλίδη Βιζυηνού.

Δεν ξέρω πόσοι άνθρωποι και μάλιστα παγκοσμίως μπορούν ουσιαστικά με ένα βιβλίο να έχουν μια τόσο σημαντική θέση στην εθνική τους γραμματεία. Και αν το επέτρεπε και η γλώσσα, ο Βιζυηνός -που φέτος συμπληρώνονται 160 χρόνια από τη γέννησή του- θα έκανε πολύ μεγάλα ταξίδια και στράκες.

Δημοσιεύτηκε πρώτη φορά στην εφημερίδα "Μακεδονία της Κυριακής" στις 26 Απριλίου 2009 με τον τίτλο "Κόσμος Γεώργιος Βιζυηνός".